

Stand by America

AMERIŠKA DOMOVINA

Justice to all

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

"American Home"

NEODVIŠEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

NO. 144

CLEVELAND, OHIO, MONDAY DECEMBER 12th 1921

LETO XXIV - VOL. XXIV.

Mlekarstva stavka

Policija je aretirala 17 štrajkarjev v mestu.

Mestna zbornica se ni opustila načrta, da poravna štrajk mlekariskih razvažalcev. V soboto popoldne in zvečer so se člani posebnega odbora posvetovali s člani unije. V ponedeljek ob 10. zjutraj se vrše nova pogajanja, nakar se bo v ponedeljek zvečer skupna zbornica posvetovala glede nadaljnjih korakov. Unija razvažalcev kot kompanija se je zahvalila mestni zbornici za njen trud, da pride do poravnave, ki je pa seveda jako oddaljena. Medtem pa je policija ponovno začela aretirati štrajkarje. V soboto popoldne je policija aretirala sedem štrajkarjev, ki so se vozili v velikem avtomobilu po Cedar ave. Enega izmed mož je policija odpeljala na dom obstreljenskega policista Habrecht 7214 Hecker ave., ki je bil obstreljen pretečeni ponedeljek, ko je branil nekega stavkoka. Policist Habrecht je spoznal aretiranega kot svojega napadca, nakar ga je policija obdolžila poskušanja umora. Z njim zajedno so aretirali ostale osebe v avtomobilu. Kmalu potem je policija aretirala nadaljnjih 6 oseb, katere so tudi dobili v nekem avtomobilu blizu Telling-Belle Vernon poslopja. Po kratkem zaslišanju so bili vsi obdolženi poskušanja umora nad Frank Kirchnikom, 3737 E. 63rd St., ki je bil obstreljen pretekli četrtek, ko so se spopadli skabi in štrajkarji z revolverji na Cedar ave. in 70. cesti. Proti polnoči v soboto pa je policija aretirala še štiri nadaljnje moške, katere je obtožila istega zločina, namreč, da so skušali umoriti Clayton Harringtona, kompanijskega stražnika. V ponedeljek zvečer pride pri seji mestne zbornice zopet predlog na vrsto, da se kompaniji odvzame policijsko varstvo.

18 letna Ruth Komin, 10003 Ostend ave. je bila ubita v soboto zvečer, ko sta dva avtomobila na 105. cesti trčila skupaj. V splošni zmedenosti, ki je nastala, sta oba avtomobilista pobegnila, ker avtomobili niso bili mnogo poškodovani.

Nova javna mestna dvorana, v katero so zazidali \$6.300.000 je skoro neuporabna, kot so se eksperti izjavili. Novi župan Kohler je dal vsi zadove preiskati. Eksperti so izjavili, da radi slabe akustike se skoro noben govornik ne bo mogel slišati v dvorani.

V ponedeljek, 12. dec. ob 8. uri zvečer se vrši v veliki dvorani javne knjižnice na St. Clair ave. in 55. cesti velik koncert, ki ga priredi orkester American Steel and Wire Co. godbe. Nastopijo kvarteti, solisti ter humoristi ter mnogo druge zabave je na programu. Vstopnina prosta.

Policija je aretirala 85 let starega zdravnika Dr. W. Black-a, ker je nepostavno in kriminalno operiral 20 letno Ano Bogdan, 1287 E. 87. St. Dekle je umrlo. V petek zvečer bo velika zabava v javnem kopalšču na St. Clair ave. Izvrstna godba bo igrala, petje in druga zabava. Vsakdo je povabljen, nobene vstopnine.

600 na vislicah

Senator Watson trdi, da ima tozadevne dokaze.

Washington, 11. dec. Pri včerajšnjem zasedanju senatskega odbora, ki preiskuje obdolžitev, da so bili ameriški vojaki obešeni v Franciji brez preiskave, je senator Watson predložil odboru imena 100 bivših ameriških vojakov, o katerih je zahteval, da se jih pokliče v Washington, da bodo pričali pred odborom. Senatni odbor je izjavil, da bo poklical kolikor mogoče prič, da se dožene resnica ali laž omenjene trditve. Senator Watson ima baje pismo nekega bivšega vojaka, ki trdi, da so transportirali en regiment ameriških vojakov na parniku v Francijo, da je baje poveljnik dal 14 vojakov brez vsakega vzroka pometati v morje! Nadalje trdi senator Watson, da bo dokazal, da zapisnik vojnega oddelka vlade ni pravilen, ker stoji v njem zapisano, da je bilo le enajst ameriških vojakov obsojenih na smrt, dočim so bile smrtne obsodbe mnogo bolj številne. Senator Watson je nadalje odboru pokazal sliko, na kateri so nekake vislice z vrvo, in na vrvi nek vojak, okoli njega pa skupina častnikov. To sliko je baje vzela neki polkovnik, ki se nahaja še sedaj v armadi Zjed. držav, in slika je dal senatorju sin dotičnega polkovnika. Kdo je ta polkovnik se ni naznanilo. Nadalje ima senator Watson pismo nekega bivšega vojaka, ki trdi, da so 600 ameriških vojakov obesili v Franciji, nadalje, da so utrjene vojake streljali, kadar niso mogli več naprej, itd. Vse to bo senatni odbor natančno preiskal.

Koliko doseže resna volja za učenje, je lep vzgled 16 letna Miss Maxine Steinitz. Pred 16. meseci je prišla iz Ljubljane v Ameriko, in seveda ni znala niti besedice angleščine. Danes pa tekmuje s tu rojenimi učenci za nagrade v najlepšem spisu božičnih povesti v angleškem jeziku. Časopis "The Cleveland Plain Dealer", ki je razpisal nagrade za najboljše povesti višješolskih gojencev, priobčuje v soboto večji opis Miss Maxine Steinitz ter njeno božično povest kot vzorno. Miss Steinitz pohaja Kennard šolo, osmi razred ter je med prvimi učenkami. Njen vzgled kaže kaj se da doseči z vztrajno voljo. Miss Steinitz je nečakinja urednika tega lista.

Božična drevesa bodejo letos 25 procentov cenejša kot lansko leto. 15.000 božičnih dreves je že dospelo v Cleveland iz države Vermont.

Dr. Jugoslovan, št. 21. SDZ je izvolilo sledeče uradnike za leto 1922: Wm. Vučih predsednik, Anton Rosa podpreds. John Ivančič tajnik, Anton Rovani zapisnikar, Matija Matoš blagajnik, nadzorniki: John Kumše, Alois Balant, Frank Ivančič.

Dr. Novi Dom, št. 7. je izvolilo sledeče uradnike za leto 1922: Jos. Cerjak preds. Frank Petek podpreds. Louis J. Sofran tajnik, John Markel zapisnikar, Fr. Krammar Jr. blagajnik. Nadzorniki: Ignac Prelogar, Frank Levor, Lorenc Kozel. Društveni zdravnik dr. F. J. Kern.

Profit s tobakom

Državni pravnik preiskuje nepostavne profite.

Tudi pri tobaku, ki je nekaterim neobhodno potreben je občinstvo danes primorano plačevati ogromne dobičke izdelovalcem smodk in svalčic. Na dan je prišlo deštvo, da je tobak danes za 9 centov cenejši kot je pa bil leta 1915, ko so vladale normalne cene, toda kljub temu je danes tobačni izdelek, to je, cigare, cigarete, tobak za pipe in zvečenje do 150 procentov dražji kot pa leta 1915. To je prišlo na dan, ko je The Weideman - Fries Co. v Clevelandu vložila tožbo za \$400.000 doškodnine, ker ji prodajalci tobaka niso hoteli dati tobaka. Omenjena kompanija ni mogla kupiti tobaka, ker ga je ceneje prodajala kot druge kompanije, ki so Weideman - Fries kompanijo raditega zatožile pri veleprodajalcih, ki odslej niso hoteli več prodati tobaka Weideman - Fries kompaniji. Državni pravnik Stanton je raditega upeljal obširno preiskavo, da dožene, če obstoji zarota med clevelandskimi veleprodajalci tobaka, da umetnim putem držijo cene tobaku kvišku, dočim je dokazano, da farmarji dobivajo danes za tobak mnogo manj kot pa pred vojno, ko so se prodajale dobre smodke za 5 centov, dočim danes niti 10 centov smodke niso toliko vredne kot prej petcentne. Ako državni pravnik dožene, da obstoji zarota za umetno zvišanje cen, tedaj bo izročil zadove veliki poroti, ki bo obtožila 14 clevelandskih kompanij, ki se pečajo s tobačno trgovino. Kompanije, ki so obtožene, da so umetno držale cene kvišku, se sedaj izgovarjajo, da so to delale raditega, da so "pomagale" malim trgovcem. Ako mali prodajalec tobaka nekoliko dražje prodaja, lahko shaja, ako pa imal majhen dobiček, mora zapreti. Seveda je to prazen izgovor, ker dotične kompanije ne povedo, kako ogromne denarje so zaslužile s tem, da so držale cene umetnim putem kvišku.

Mesto je dalo razglasiti, da potrebuje 50 barvarjev in slikarjev za barvanje nove mestne dvorane. Oglasilo se jih je par tisoč, tako da je bil urad direktorja Thomasa preplavljen. Konečno se je odločilo, da vsakdo, ki bo na delo sprejet, mora prineseti pripravčilo od Councilmana. Vendar jih imajo že vseh 50 izbranih.

Kakih 100 demokratičnih uslužbencev na novi sodnji bo ob novem letu zgubilo svoje službe. County komisar Kohler, bodoči župan, je sicer proti temu, da bi se uradnike odpustilo iz službe samo raditega, ker so druge politične stranke, toda sam Kohler ni mogel opraviti ničesar, ker je imel proti sebi dva druga komisarja, ki sta glasovala za odslopitev demokratov.

Prihodnja obravnava proti plinovi družbi, ker računa previsoke cene, se bo vršila šele 21. decembra. Pri sedajini obravnavi je kompanija trdila, da ne dela nobenega dobička. V Clevelandu se je organizirala neodvisna republikanska stranka.

a zveza.

Francija, Anglija, Amerika, Japonska v njej.

Washington, 10. dec. V prvih dveh par dnevih bo razoroževalna konferenca, ki se sedaj vrši v Washingtonu podvela odločilne korake. Velika četverozveza, pri kateri so Japonska, Anglija, Francija in Zjedinjene države sprejmejo pogodbo, od katere bo odvisna bodočnost Kitajske in usoda Vzhodnega vprašanja. Pogodba je že gotova, toda jo skrivajo še pred javnostjo, dokler ne pride dovoljenje iz Tokia, glavnega mesta Japonske, da se sme priobčiti. Ameriški delegatje razoroževalne konference sicer niso podali nobenega tozadevnega pojasnila javnosti, toda francoski, angleški in japonski delegatje zatrjujejo, da je pogodba kolikor toliko že sprejeta, in da je glavno delo razoroževalne konference končano. Japonska je sprejela 5: 5: 3 razmere vojnih ladij, katere so ji dovoljene obdržati. Položaj Zjedinitenih držav kot Japonske ostane isti kot sedaj, kar se tiče Pacifika. Tekom 10 dni se pričakuje v Washington angleškega ministerskega predsednika, vendar glavno delo konference je odpravljeno. Kot je bilo pričakovati, bo odnesla Kitajska tudi iz te konference skrajno nezadovoljnost. Njeni narodni upi se niso uresničili, in prejokljaj ostane Kitajska še nadalje izkoriščevalno orodje v rokah Japonske. V tem pogledu je razoroževalna konferenca popolnoma zanemarila svojo dolžnost.

V soboto se je konečno uradno proglasila nova ameriško-japonsko-angleška-francoska zveza. Pravila te zveze pravijo, da vsaka izmed teh štirih velesil se bo najprvo posvetovala s ostalimi tremi velesilami, predno ukrene kak korak na Daljnem Vzhodu, ali predno začne s sovražnostmi.

\$100.000 je plačalo mesto v dveh letih za vzdržanje starega mostu, ki veže zapadno stran mesta z vzhodno stranjo. To je skrajna potratna denarja, ker skoro noben avtomobil, še manj pa potniki, ne rabijo starega mostu, ki je v napol razvalinah. Le tupasem se zaletli preko mostu kak tovorni truck. Leta 1919 je mesto ukazalo most podreti, toda pri tem je nalezelo na tožbo, ki se še sedaj vleče po sodnihjih. Vzdrževanje mostu velja v dveh letih \$100.000, tožba \$12.500, skupaj \$112.500 za most, ki je brez pomena. Potem pa vprašate, kam gre denar, ki ga plačujete za davke.

Dr. Slovenski Sokol je na svojem običnem zborovanju pretekli petek sklenilo, da se pošlje materi pok. Sokolet Vinko Pristov svoto \$10, ker se je obrnila na društvo s prošnjo, da se nahaja v veliki potrebi. Br. Pristov je bil navdušen in izvrsten telovadelec, in bi ga društvo danes prav rabilo za vzgojo Sokolstva. Ako hoče kdo še kaj darovati, sprejema darove Mrs. Mary Kogoj, naslov 6508 Edna ave. Cleveland, O.

Max Gill in Henry Silk sta bila v soboto obsojena vsak na \$200 kazni, ker sta prevažala v avtomobilu 450 steklenic žganja.

Nesporazum Irceev

Voditelji naroda se ločijo v dve stranki.

Dublin, 10. dec. V sredo, 14. dec. se vrši javna seja irskega parlamenta, kjer se bo vršila generalna debata, ali naj se podpišejo mirovni pogodbi, katere so sklenili zastopniki irskega naroda z Anglijo. Eamon de Valera, načelnik vsega irskega gibata, da on mirovni pogodbe ne bo mogel priporočiti irskemu parlamentu za odobritev. Medtem so se pa že sprli irski voditelji naroda sami medseboj. Vojni in notranji minister držita z de Valero, dočim je Arthur Griffith, načelnik odbora, ki se je pogajal z Anglijo glede irske svobode, izjavil: Prepričan sem, da pogodba, ki smo jo podpisali z Anglijo, je podlaga za mir in prijateljstvo obeh narodov. Pogodba pomenja konec stoletnega sovražstva. Eamon de Valera pa je izdal manifest na irski narod, v katerem povdarja, da ne vidi v pogodbi nobene svobode za irski narod. Velika odločilna ura za irski narod še ni prišla, toda de Valera pros, da se narod mirno obnaša in skuša doseči vse, kar misli, da je koristno zanj, ustavnim putem. Iz angleških ječ odpuščajo sedaj zaprte Irce. 1500 jih je bilo včeraj izpuščenih na svobodo. Skoro vsi so zadovoljni z novo mirovno pogodbo. Kakor hitro je pogodba od irskega parlamenta odobrena, potegnejo Angleži svojo armado iz Irske domov. Videti pa je, da na Irskem se ne bo miru, kjer je mnogo skrajno radikalnih elementov, ki zahtevajo absolutno samostojnost in nobenih stikov z Anglijo.

V petek zvečer je imel Slovenski Sokol svoje letno zborovanje, pri katerem je bil izvoljen sledeči odbor za leto 1922: Starosta John Pollock, podstarosta John Marn, tajnik Frank Hudovernik, blagajnik Frank Jerich, Nadzorniki: Karol Rogel, Frank Sober in John Marinček. Zastavonoša Louis Košnik, zdravnik dr. F. J. Kern. Zastopnik za prodajo delnic SND: John Marn.

Kljub štrajku klavniških delavcev v Chicagi in drugod, pa je Cleveland dobro preskrbljen s svinjskim mesom. V petek so pripeljali 4000 ščetinarjev v mesto. Toda cene se pa vseeno dvigajo.

Naš sedajni clevelandski župan, Mr. Fitzgerald, se je vrnil v Cleveland po daljšem potovanju. Z njim je prišla novica, da bo takoj po novem letu, ko preneha biti župan, dobil boljšo službo v Washingtonu v uradu generalnega pravnika Zjed. držav.

Dr. Slovenija je izvolilo sledeče uradnike za leto 1922: Preds. Louis Tomšič, podpreds. John Perušek, tajnik John Germ, rač. tajnik Frank Kočevar, blagajnik John Fortuna.

Dr. Kras, št. 8. SDZ je izvolilo sledeče uradnike za leto 1922: Fr. Rayer predsednik, M. Lah podpredsednik, J. Glavič tajnik, J. Terček zapisnikar, Mary Raddell blagajnica. Nadzorniki: J. Menart, A. Fidel, A. Pucel. Zdravnik je dr. F. J. Kern.

Cena Liberty bondov je: Prvi \$97.36, drugi \$97.06, tretji \$97.62, četrti \$97.36, peti \$99.98.

Strupeni plini.

Njih raba v vojni se mora odpraviti.

Washington, 10. dec. Ameriški delegatje pri razoroževalni konferenci so na včerajšnji seji zahtevali, da se v bodočih vojnah odpravi uporaba strupenih plinov. Ta načrt je sprožil v javnost sam general Pershing, vrhovni poveljnik ameriške armade v Franciji tekom svetovne vojne. Kljub temu pa se s tem predlogom ne strinjajo vsi višji častniki ameriške armade. Sleđnji so naziranja, da se mora strupene pline soditi enako kot vsako drugo vojno sredstvo ali orožje. Boj proti strupenim plinom se je že začel, odkar je bilo podpisano premirje. Amerikanci se tekom vojne niso posluževali v nobeni znatni meri tega orožja, toda razvijanje teh plinov in njih uporabo so vselej pazljivo zasledovali. Glavna opozicija proti uporabi teh plinov obstoji v tem, da trdi generalni štab, da kadar se spustijo ti plini v naravi, da jih veter mnogokrat zanese tudi drugam kot tja, kamor so namenjeni, in da raditega trpi največkrat po nedolžnem civilno prebivalstvo. Dočim se vojaki lahko varujejo strupenih plinov z maskami, pa nima civilno prebivalstvo nobene obrambe. Medtem pa je javna tajnost, da odkar je bila končana svetovna vojna, da so vojaške oblasti pogodile mnogo novih vojnih sredstev, in da ima danes tudi ameriška armada mnogo še hujših vojnih sredstev, kot so jih rabili v svetovni vojni.

Nevarnost preti, da zgubi država Ohio naravni plin. Ta plin prihaja v Ohio po ceveh iz West Virginije. Država West Virginia pa je naredila postavo, glasom katere mora ostati vse naravni plin v državi in se ne sme pošiljati izven države. Proti tej postavi pa se je pritožila država Ohio, in tožba je bila sedaj končana na najvišji sodnji v Washingtonu, toda razzsodba bo oddana šele v nekaj tednih. Štiri milijone oseb v Ohio bo prizadetih, ako se potrdi postava države West Virginije.

H. E. Gresham, 12 let angleški konzul v Clevelandu, se je odpovedal svojemu uradu.

Ceste v okolici Clevelanda bodejo prihodnje leto jako zboljšane in povečane. V pošteved pride glavna pot v Akron, Wooster Rd. in Lake Road. Poprave bodo veljale skoro dva milijona dolarjev.

SLEPI BODO VIDELI.

Berlin, 10. dec. Tu se nahaja neki dijak medicinske fakultete, Theodore Koppnny, ki trdi, da zamore slepemu dati pogled s tem, da jim vcepi živalske oči. Koppnny je baje naredil že več poskusov pri živalih, ki so se dobro obnesli.

DRUŽINSKA TRAGEDIJA V DETROITU.

Detroit, Mich. 9. dec. Michael Simak se je včeraj prepirl s svojo ženo, nakar je zgrabil revolver ter ustrelil svojo ženo. Takoj potem je sam sebi pognal kroglo v glavo. Trije mali otroci družine so ves prizor gledali ter videli, kako je oče mater ustrelil, pozneje pa sam sebe ustrelil. Ker so bila vrata stanovanja zaprta, otroci niso mogli ven in so morali ostati celo noč pri mrtvih truplih svojih starišev. Otroci so stari 4, 6 in 10 let. Zjutraj je prišel neki border z dela in je moral ulomiti v stanovanje.

Spor med delavci

Premogarji ne poslušajo svojih voditeljev.

Springfield, Ill., 10. dec. Velik spor je nastal v notranjih vrstah organiziranih ameriških premogarjev. Rabuko je začel Aleksander Howat, predsednik unijskih premogarskih delavcev, ki ni hotel oddati povelja, da se premogarji v Kansasu vrnejo na delo, kakor je zahteval glavni urad unijskih premogarjev. Spor se je razširil sedaj na državo Illinois, kjer se je predsednik illinojskih unijskih premogarjev postavil na stran Howatta, in nikakor neče splovnati povelj, danih v glavnem uradu organiziranih premogarjev. John L. Lewis, glavni predsednik unijskih premogarjev, je zapovedal premogarjem v Illinoisu, da ne smejo pobirati prispevkov za štrajkujoče premogarje v Kansasu. Predsednik illinojskih premogarjev, Frank Farrington, pa se je uprl temu povelju in izdal manifest na premogarje v Illinoisu, naj po vseh močeh podpirajo premogarje v Kansasu, brez ozira kaj reče glavni urad premogarske unije. Tako se cepi disciplina v lastnih delavskih vrstah, in ni čuda, da imajo delavski nasprotniki moč nad delavci, ker se sami ne znajo zjediniti. Glavni urad premogarske unije naznanja, da štrajka komaj 1000 premogarjev v Kansasu, in da so ostali se podali na delo. Socialistično časopisje hujska proti glavnemu odboru premogarske delavske organizacije, dočim American Federation of Labor želi, da se spor zlepa poravna in se premogarji pokorijo svojemu vodstvu.

ŠTRAJK KLAVNIŠKIH USLUŽBENCEV.

Chicago, 10. dec. Lastniki klavnice Armour Co. so se izjavili, da se ne bodo pogajali z delavci glede poravnave štrajka. Lastniki klavnice trdijo, da so se z zastopniki delavcev zjediniili glede plač, in ako delavci ne priznajo kar so njih postavni zastopniki sklenili, da potem se ne hajo vsa pogajanja. 80 procentov mesarskih uslužbencev se nahaja na delu, in če ostalih 20 procentov neče delati, je to njihov stvar, se je izjavil generalni poslovodja Armour Co., ko je dobil od vlade ponudbo, da se štrajk poravna.

POZOR ČLANI POZOR!

Dr. Slovenec, št. 1. S. D. Z.

Pozivlja se vse člane tega društva, da se vdeležijo izvanredne seje, ki se vrši v petek, 16. dec. točno ob 7:30 zvečer v S. N. Domu, soba št. 1. Vzrok je, ker se je novo izvoljeni tajnik odpovedal, in treba je izvoliti novega. Albin Stemberger, pred.

"AMERISKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

HEROČINA:

Za Ameriko - \$4.00
Za Evropo - \$5.50
Za Cleveland po pošti - \$6.00
Posamezna številka - 3c

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošlje na "Ameriška Domovina"
6119 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio. Tel. Gay, Princeton 109

JAMES DEBEVEC, Publisher

LOUIS J. PIRC, Editor

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY

Read by 25.000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1900. at the post office at Cleveland, Ohio under the act of March 3rd, 1879

58

No. 144. Mon. Dec. 12th 1921

Priznanje greha.

Bivši italijanski ministerski predsednik Francesco Nitti je pred kratkim spisal knjigo, kateri je dal naslov: "Evropa brez miru". Vsa vsebina knjige se da povedati v sledečih besedah: Zavezniki so dobili zmago v vojni, toda zgubili so mir. Zgubili so ga, ker so pri sklepanju miru daleč proč šli od ciljev in programov, o katerih so tekom vojne kričali, da se borijo.

Pisatelj pravi, da ne misli nikomur posebej očitati teh dejstev, vendar se ne more premagati, da ne bi s prstom kazal na Francijo, ki je za ta neuspeh zaveznikov v prvi vrsti odgovorna. Nitti piše:

Nemčija je zlomljena, toda zmaga je odzvela Franciji njeno najboljšo ime, to je, ime demokratične države. Vse prave demokracije sveta zro danes na Francijo z nezaupanjem. Napram Nemčiji je Francija opustila svoje principe, na katere se je vedno pozivala, a v politiki napram Rusiji se da voditi izključno od bankirskih interesov. In Francija je vznemirljiva, ker njeno prebivalstvo pada. Medtem pa se Anglija vsak dan bolj oddaljuje od kontinentalne Evrope, Amerika se pa vrača k Monroevi doktrini. Danes je edina rešitev v tem, da najde svet pota solidarnosti.

Ko opisuje današnji gospodarski položaj, v katerem se Evropa nahaja, stavi Nitti v svoji knjigi nekaj predlogov glede zboljšanja splošnih razmer, izmed katerih so najbolj važni sledeči:

Reparacijska komisija zaveznikov bi se morala nemudoma prekiniti in revidirati člene 5. in 10. Lige Narodov, namreč, da se v Ligo Narodov pripustijo tudi premagani narodi. Polnomoč reparacijske komisije naj preide na Ligo Narodov. Mirovni pogoji se morajo nemudoma revidirati. Mirovni pogoji so taki, da z njimi niti en sam narod ni zadovoljen.

Ogromne vojne odškodnine, ki so bile naložene Nemčiji in premaganim državam, se morajo zbrisati. Kako morejo zavezniki pričakovati od Nemčije denarja, ko stoji Nemčija neposredno pred finančnim krahom. Le Zedinjene države imajo kredit, dočim so finance vseh drugih držav pod ničlo. Anglija je dvakrat toliko drugim posodila kolikor sama dolguje. Francija in Italija nimajo sploh kredita ne, pač pa so le dolžnice. Nitti predlaga sledečo rešitev finančnega vprašanja: Odpoklicati morajo zavezniki nemudoma vse okupacijske čete v Nemčiji. Te čete veljajo Nemčijo letno 25.000 milijonov mark, in veljale bodo skoro še enkrat toliko, ker pada vrednost marke. Ako se Nemčiji vzame to breme in ukinejo razne kontrolne, razoroževalne in reparacijske komisije zaveznikov, ki danes rogovolijo po Nemčiji na račun Nemcev, tedaj bi se lahko dobilo, v doglednem času od Nemčije 60.000 milijonov mark prave vojne odškodnine. To se preračuna sledečo: 20.000 milijonov je Nemčija že plačala s kolonijami, trgovskimi parniki, kabli, kreditom, itd. Dvajset tisoč milijonov naj Nemčija plača zaveznikom v blagu, posebno v premogu. Po tem bi ostalo še 20.000 milijonov mark, katere bi Nemčija lahko plačala. Medsebojni zavezniški dolgovi bi se morali odpisati, zlasti, ker so zavezniki eden drugemu dolžni. Odpisati naj se ta dolg, ki se itak nikdar ne bo mogel plačati, a denar naj se uporabi v koristne splošne svrhe.

Potrebno je tudi, da zavezniki uredijo svoje razmere z Rusijo. Tu je zopet velika zapreka baš v Franciji. Francija zahteva, da predno začne občevariti z Rusijo, mora slednja garantirati spoštovanje mednarodnih postav ter garantirati izplačilo dolgov iz časov še pred vojno. V tem je Francija skoro nasilna. Anglija ni imela nikdar teh idej. Vsa Evropa bo razpadla in razvalina, ako se ne dobijo življenske vezi, ako se ne vzpostavi gospodarsko ravnovesje, ki je bilo razrušeno od vojne. Evropa polna strahu pričakuje mir, ki za Evropo nikakor še ni sklenjen.

VAŽNI DOGODKI SVETOVNE VOJNE.

Umor avstrijskega prestolonaslednika Ferdinanda v Sarajevu, Bosna, je podal pot v odlogu za pričetek svetovne vojne, katere silne posledice občuti danes vsak narod sveta. Strel, ki je bil oddan od Principa, je povzročil milijone drugih strelcev. Princip je skočil iz množice, ki je opazovala Ferdinanda 28. junija, 1914, ko se je slednji vozil po Sarajevu, in začel streljati na Ferdinanda in njegovo ženo. Kmalu potem je Avstrija zahtevala od Srbije, da ji slednja dovoli poslati svoje sodne uradnike na obravnavo proti Principu. Ta zahteva Avstrije je povzročila svetovno vojno.

In tu so zgodovinski dogodki tekom vojne, kakor so se vršili po vrsti:

Leta 1914.

28. julija: Avstrija je napovedala vojno Srbiji.
29. julija: Avstrija je začela s sovražnostmi.

1. avgusta: Nemčija je napovedala vojno Rusiji.
3. avgusta: Nemčija je napovedala vojno Franciji.
4. avgusta: Anglija je napovedala vojno Nemčiji. Nemčija je napovedala vojno Belgiji. Predsednik Wilson je izjavil nevtralnost Amerike.
6. avgusta: Avstrija je napovedala vojno Rusiji.
15. avgusta: Trdnjava Liege v Belgiji je padla.
23. avgusta: Japonska je napovedala vojno Nemčiji.
5. septembra: Ogromna bitka ob reki Marne se je pričela.
29. oktobra: Turčija je napovedala vojno Rusiji.

Leta 1915.
7. maja: Parnik Lusitania je bil torpediran od nemških submarinov.
23. maja: Italija je napovedala vojno Avstriji.
14. oktobra: Bulgarija je napovedala vojno Srbiji.

SOCIJALISTIČNA STRANKA HIRA.

Svoječasno močna organizacija nima več niti 10.000 članov.

Washington, D. C.
— Socijalistična stranka v Zedinjenih državah, ki je imela 1. 1912. 118.000 članov, pred dvema leti pa okoli 100.000, vidno hira. Tekom minulih par let je tako padla nazaj, da zdaj več ne šteje niti desetino števila pred par leti, ter ima le še kakih 10.000 članov.

Prešli h komunistom.
Bivše članstvo socijalistične stranke se je porazgubilo v razne nesocijalistične organizacije, katerih namen je ustanoviti in pomnožiti vrste komunistov, katerih namen je polastiti se vlade Zedinjenih držav. So pa tudi mnogi, ki več niso aktivni nikiž in se nameravajo pridružiti boljševikom ali pa vrniti nazaj v socijalistične organizacije in njeno politično stranko.

Stranka stara 20 let.
Socijalistična stranka se je

Leta 1916.
21. februarija: Nemci so prvič napadli Verdun.
31. maja: Pomorska bitka med Nemci in Angleži pri Jutulandu.
5. decembra: Nemci so osvojili Bukarešt, glavno rumunsko mesto.

Leta 1917.
31. januarija: Nemci so proglasili brezobzirno submarinsko vojno.
3. februarija: Predsednik Wilson je prekinil diplomatske razmere z Nemčijo.
25. februarija: Potniški parnik Laconia torpediran.
2. aprila: Predsednik Wilson gre pred kongres in zahteva vojno z Nemčijo.
4. aprila: Senat Zedinjenih držav proklamira vojno stanje z Nemčijo.
6. aprila: Poslanska zbornica Zedinjenih držav proklamira vojno z Nemčijo, Wilson podpiše proklamacijo, in vojna je naznanjena Nemčiji.
14. aprila: Poslanska zbornica Zedinjenih držav dovoli \$7.000.000.000 za vojno proti Nemčiji.
8. junija: General Pershing pride v London.
26. junija: Prvi ameriški regiment dosepe v Francijo.
26. oktobra: Prvi Amerikanci zasedejo strelne jarkove.
7. novembra: Kerenski v Rusiji odstavljen.
8. decembra: Angleži so osvojili Jeruzalem.
12. decembra: Predsednik Wilson napove vojno Avstro-Ogrski.

Leta 1918.
3. marca: Mirovna pogodba med Nemci in Rusi podpisana v Brest-Litovsku.
21. marca: Velika nemška ofenziva se prične med Arrasom in La Fere.
6. maja: Mirovna pogodba v Bukarešti podpisana.
27. maja: Nova nemška ofenziva pri Soissons-Rheims.
28. maja: Amerikanci zasedejo Cantigny.
6. junija: Amerikanci odločilno porazijo Nemce pri Chateau-Thierry, kar je povzročilo obrat v vojni v korist zaveznikom.
11. junija: Amerikanci so osvojili Belleau gozdove.
15. julija: Nemci so ponudili mir, predlog zavrnjen.
18. julija: Velika zavezniška ofenziva v teku.
25. avgusta: Hindenburg črta pretргana.
21. septembra: St. Michiel glavna nemška oporna točka prebita po Amerikancih.
26. septembra: Pershing začne ofenzivo v Argonskih gozdih.
30. septembra: Bulgari se umaknejo iz vojne.
31. oktobra: Avstrijci poraženi.
1. novembra: Turkom se dovoli premirje.
3. novembra: Avstrijci podpišejo premirje.
11. novembra: Nemci podpišejo premirje. Konec svetovne vojne.

ustanovila v l. 1901., ko se je razveljal razkol v socijalistični - delavski stranki. Tedaj so protiboljševiški elementi, upajoči na velik prevat v deželi, ustanovili novo organizacijo, katero so imenovali: socijalistična stranka. Tekom nastopih 10 let je članstvo nove stranke hitro napredovalo. Kmalu se je v njenih vrstah pričel boj glede delavskih organizacij, nastopov stranke v slučajih stavke in delavskih vprašanj.

I. W. W. jo razkolili.
Organizacija "International Workers of the World" (I. W. W.) je bila ta čas dokaj aktivna, in ko je socijalistična stranka obglasovala sabotažo, je veliko število članov iste, ki so smatrali revolucionarno delavstvo in njegove organizacije za bolj pomembne kakor politične stranke, odklonilo njene načrte. Iste pokret, ki je roditelj socijalistične stranke tekem razkola v stari socijalistični delavski stranki, je zadnje čase povzročil hiranje socijalistične stranke, s tem, da je njeno članstvo razdelil v več taborov. Na eni strani so bolj ševiki in njihovi sodrugi, a na drugi strani pa so komunisti, I. W. W. in drugi.

Vpliv vojne.
Tekom prve dobe svetovne vojne je socijalistična stranka nazadovala. Ko so Zedinjene države napovedale vojno centralnim vesilam in so socijalisti bili proti vojni, je socijalistična stranka ponekod za spoznanje pridobivala, a drugod pa je izgubila silno veliko. Največ ji je pomagalo sovraštvo do vojne in neznaosna draginja, kakor tudi ozlovoljstvo delavskih slojev. Po proglasitvi premirja, je socijalistična stranka dokaj napredovala, zlasti med tujerodnimi masami, ki so k nji pristopili iz veselja do svoje stare domovine. Nikakor pa ni mogla stranka dospeti do svojega viška v l. 1912. Tedaj pa so se pričeli v socijalistični stranki prepri. Ena struja je priporočala vodstvu stranke, da naj sprejme boljševiške ideje. Razkol se je najbolj očividno kazal v New Yorku in Milwaukee. Hilquit, Berger, Stedman, Brandstetter, Lee, O'Neal in Gerber so napovedali boj vsem, ki so delovali na to, da bi stranka sprejela sovjetske ideje. Ti imenovani so imeli v rokah vajeti stranke, ker so bili v odboru. Edino sredstvo za ohranjenje stranke po njih idejah je bila izključitev iz organizacije, katerega so se posluževali kar na debelo. Z izključenimi so odstopili od stranke tudi mnogi njihovi pristaši.

Zadnja konvencija socijalistične stranke se je vršila v Detroitu meseca junija. Na tej konvenciji so komunisti odigrali svoj zadnji akt, da bi stranko prelevili v boljševiško organizacijo. Ker jim je izpodletelo, zato so zdaj ustanovili Ameriški delavski koncil, katerega vodijo Trachtenberg, Glassberg, Enghal, Olgin in Karlin. Ta organizacija je že tretja organizirana skupina ameriških komunistov, ne všteti I. W. W.

Tepen italijanski ataše v Beogradu.
Iz Beograda poročajo: Povodom obletnice rapske pogodbe je beogradska "Tribuna" napisala članek o Italiji in imenovala italijansko vojsko "junake od Kobarida". Proti tej žalitvi italijanske vojske sta prišla v redakcijo protestirata dva italijanska oficirja nek polkovnik in major, prvi ataše italijanskega poslanništva, drugi njegov pomočnik. Zahtevala sta odločno, da mora Tribuna preklicati v prihodnji številki žalitev "junaki od Kobarida". Ker so uredniki odklonili to zahtevo, sta se italijanska oficirja razburila in nazvala v prepriu urednike "svinje". Uredniki so nato pozvali italijanske oficirje, da naj zapuste redakcijo. Italijana sta v odgovor hotela deljansko napasti urednike. Ti

so se branili. Pri tej priliki je eden izmed njih potisnil italijanskega atašaja v omaro, katere vrata so se zlomila, da je ataše padel v omaro. Uredniki so ga izvlekli in formalno skupno z majorjem vrgli čez stopnice. — Mučna afeta je dobila diplomatski značaj, ker je v nedeljo vložil italijanski poslanik Manzoni pri naši vladi noto, kjer zahteva zadoščenje za tepenje italijanske oficirje. V noti se posebno povdarja, da je član redakcije "Tribune", šef predstojstva zunanega ministrstva Taletov.

Naša razmejitvev z Madžarsko.
10. nov. je mešana komisija za razmejitvev med Jugoslavijo in Madžarsko zasliševala naš obmejni narod v vasi Goričane. Tja so prišli zastopniki gornjih obmejnih medmurskih občin, zastopniki za dolenje obmejne občine pa so se zbrali v Kotoribi. Vsaka občina je delegirala na mesto sestanka 6 predstavnikov iz svoje srede. V navzočnosti vseh antantnih delegatov ter tudi madžarskih zastopnikov, so se ti predstavniki soglasno izjavili za našo državo. Prav tako so tudi zahtevali naj se meja, ki jo predvideva trianonska pogodba na Muri, potisne za 15 km globlje v Madžarsko, ker se tamkaj nahajajo posestva in vinogradi naših obmejnih občin in pa ker prebiva tudi tam naš narod. Na posamezna vprašanja angleškega delegata so predstavniki naših obmejnih občin odločno izjavili, da niso Madžari in da ne čeljejo pod Madžarsko. Ta izjava je napravila na antantno komisijo najboljši vtis. Upamo lahko, da se izvrši razmejitvev vsaj na tem obmejnem odseku naše države po pravičnici v našo korist.

Silna burja v Trstu.
Tržaško časopisje poroča o silni burji, ki je prošli teden divjala v Trstu. Navaja se nad 30 slučajev, da je burja vrgla starejše in mlajše ljudi ob tla, pri čemer so bili ranjeni do krvi. Zdravniška služba je bila v permanenti. S streh je padala opeka in ranila mnogo oseb. V Guardielli je vihar odkril 60 metrov eternitske strehe ter razmetal ploščice v bližnji okolici.

Poljedelska razstava v Beogradu.
V Beogradu je bila pretekli teden otvorjena prva kmetijska razstava, katero je posetil tudi kralj Aleksander. Razstava je urejena po ameriškem vzorcu. Posebno zanimivo so poljedelski pridelki srbskih kmečkih otrok, organiziranih v poljedelskih klubih. Dosedaj se je v Srbiji ustanovilo 35 takih klubov z več kot 2000 člani.

Berača je oropal.
Na Gorenji Savi pri Kranju sta se srečala berač Josip Marn in France Gregorc iz Preddvora, ki je berač obljubil, da mu preskrbi obleko, če bo dal za žganje, kar je le-ta tudi storil. Ko sta šla potem proti Kokrici, je Gregorc nenadoma zgrabil berača, ga vrgel v cestni jarek ter mu siloma uzel 80 kron, potem pa zbežal. Roparja so orožniki aretovali.

Velik tatvina v Zagrebu.
V stanovanje gostilničarke Ane Kutnjak v Zagrebu so v petek zvečer vdrlili neznani tatovi ter odnesli zlatnine v vrednosti nad 400.000 kron. Oškodovana stranka obeca 10.000 kron nagrade onemu,

ki bi pripomogel, da se tatovom pride na sled.

Tatvina.
Minolo soboto se je v Senovem pri Rajhenburgu vršilo izplačevanje rударjev. Izplačujočemu uradniku Hlebcu je bilo pri tej priliki ukradenih 40.000 K, katere mu je izmaknil njegov tovariš zemljemerec. Rajhenbursko orožništvo je prišlo storilcu na sled ter je zemljemerca z njegovo ženo vred aretovalo in izročilo sodišču.

Uplenili so ga do golega.
Kakor se poroča zagrebškimi "Novostim", potoval je tri dni kotarski zdravnik dr. Ivan Ruc v službeni zadevi v Londono. V gozdu Krndija ustavila sta voz nenadoma dva revolverji oborožena lopova ter zahtevala od zdravnika, da jima izroči denar. Dal jima je, kar je imel — 40 kron. S tem pa se nista zadovoljila. Slekla sta mu vso obleko in čevlje ter potem izginila v gozdu. Roparja sta že pod ključem.

Avstrija se vtaplja v papirju.
Po vesti "Innsbrucker Nachrichten" znaša pomno-

žitev cirkulacije bankovcev v Avstriji v zadnjem tednu oktobra 10,2 milijarde 3. K, tako da znaša celotna cirkulacija koncem oktobra okoli 90,4 milijarde. Vest je težko verjetna, ker je končno 10 milijard tudi za Avstrijo ogromna svota.

Severova zdravila vzurzujejo zdravlje v družinah.

Kašelj in prehlad.

V tem letnem času vlada kašelj in prehlad pri odraslih in pri otrocih. Če se začnejo, se razvijajo iz nje kompleksne, ki se lanko nevarne. Iznjube se sliim posledicam prehlada — vzajem Sever's Cold and Grip Tablets (Severjevih Tabletov zoper prehlad in grip). Če na 30 centov. — Hitro odponoči proti kašlja dobiti, če vzamete

Sever's Cough Ealsam
(Severjev Balsam zoper kašelj). Pomiruje razdraženost omehta izločevanje, ustavi kašelj, povzroča laglje dihavanje in pomaga pridoi povrniti normalna stanje. Večja steklenice 60 centov, manje 35c. Pri lekarni.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

SLOV. DOBRODELNA ZVEZA

The Slovenian Mutual Benefit Ass'n. Cleveland, Ohio

BLAGAJNA ZVEZE ZA MESEC OKTOBER, 1921.

1.) Smrtniški sklad	\$ 89.000.40
2.) Bolniški sklad	59.408.22
3.) Upravni sklad	2.522.73
4.) Bolniška (rezerva)	2.906.83
5.) Onemogli sklad	2.613.84
Skupna svota	157.361.81

SDZ. se je povečala, danes šteje 20 krajevnih društev z številom (2443) člani in članic. Mladina (514). Zatorej se priporoča vsem članom in članicam SDZ. da pridno agiterajo za napredek Zveze.

ASESMENT X-96-Okt. 1921. SPREMENBE PRI KRAJEVNIH DRUŠTVIH.

A) Prvi mesec suspendirani: Fr. Semprimožnik, Jos. Grandovec, Fr. Vidic, Ant. Spendal, J. Zdovc, John Rogelj, Val. Markušič, Frank Grandovec — 1. Jos. Skupek, Jos. Vihtelič, Stefan Vihtelič, Ad. Petrich — 3. Mary Znidaršič, Ana Pirnat, Ana Prišel, Fanny Pirnat, Ivana Pucelj, Rozi Zele, Mary Stih, Fr. Legar, Fr. Zulich, Iv. Zulich, Iv. Arko, G. Germ, Jos. Končan, Ang. Bašković, Marg. Boldin, Ang. Lunder, Rose Brinovec, Jos. Kuhar — 4. Frank Morel, Steve Jursinovič, Maks Ozebek — 8. Dominik Krašovec — 9. Mary Maver, Josip Kuhel — 10. Frank Hrovat, Frank Brancelj, Louis Radina, Vinc. Savnik — 14. John Peterline, Jos. Škufca, Ig. Koračin, Mary Škufca — 20. Remuš Andrašek, Stefan Rajič, John Dolenc — 21.

B) Pasivni člani (Ali dva meseca dolgujejo.) John Zakrajšek — 3. Fanni Suhadolnik — 4. Karol Jarc, Frank Arko, Lovr. Kolman — 5. Louis Ogrinc — 8. John Tomazič — 17.

C) Izobčeni: Št. 2830 Louis Pirnat, 3181 John Rakovec — 1. 2692 Frances Šinkovec — 2. 3304 Jennie Kandar, 505 Ivana Koprivec, 1544 Antonija Vadač — 4. 3020 Tonny Evandič — 8. 203 Stefan Pirnat, 3403 Josef Vavtar — 9. 2764 Frank Sešek — 21.

Umrlji člani: Št. 3094 Louis Podlesnik \$300.00 — 7. 829 Louis Lach \$1000 — 17.

E) Novi člani: Št. 3480 Janez Novak — 1. 3471 Josephine Kolenc — 2. 3472 Frances Hrovat, 3473 Helena Ogrin — 4. 3474 Anton Rupnik, 3475 Todi Rossa — 8. 3476 John Godoc — 9. 3477 Eliz. Valentič — 10. 3478 Fannie Simončič — 11. 3479 Anton Femec — 20.

F) Raznoterosti: Slovenec, št. 1. Andrej Pernat zvišal od \$500 na \$1000, ima plačati II. razred asesmenta, ker dela v Battery. 1713 Frank Zaletel je bil izobčen po krivdi tajnika leta 1920. Se ga sprejme nazaj.

Slovenski Dom, št. 6. Prestopil od dr. Mir 10. Anton Jeršan.

Kras, št. 8. John Mihelič prestopil od dr. Glas Cl. Delavcev — 9.

France Prešeren, št. 17. Frank Verbich je odstopil od bolniške podpore \$14.00 na teden. Cleveland, Ohio. 30. novembra, 1921.

Opomba vrh. tajnika: Ta mesec so bile dve članice od dr. Sv. Ane št. 4. izobčene v smislu pravil točka 116, namreč katera je 4 krat v letu suspendirana je izobčena. Prišlo se potem pritožbe na vrh. urad. mož se je hudoval nad vrh. tajnikom, da jo mora nazaj vzeti, da je hotel naprej plačati in da tajnica ni vzela. Zaradi tega se prosi vse tajnike in tajnice, da asesment lahko vzamejo naprej in ga naj drže v svoji društveni blagajni do istega časa, ko pride čas za plačati. Ob jednem je dolžnost vsacega tajnika (ice) da če vidi, da je član zakrivil pravila, da mu piše dopisnico, da se naj drži pravil. Vsaki član ali članica mora biti pismeno objavljena od društva, da bo izobčen, ker potem je stvar veljavna in ne more član dobiti nobenega izgovora, da je bil črtan. Zaključek gl. odbora glede teh dveh žen, ki so bile zadnjič črtane, je da jih je odbor sprejel zopet nazaj, ker niso dobile od tajnice nobenega poziva o tem. Je pa tudi članov dolžnost da črtajo Zvezina pravila.

CUNARD-ANCHOR

Največji, najhitrejši parniki sveta. Izvrstna poštebna potnikom. V vašem mestu je agent.

V Jugoslavijo, Bolgarijo, Rumunsko in Ogrsko, preko Dubrovnika, Trsta in Reke:

Via Dubrovnik, Trieste & Fiume
ITALY 5. Jan.
Ticket \$103.00, taksa \$5.00

Via Cherbourg & Southampton.
GERMANIA 31. Dec.

DOCTOR BAILEY, "specialist"
Ze 21 let zdravi akutne in kronične bolezni, moške in ženske. uporabla najnoveše metode. Ako trpite na zastrupljenju krvi, oteklinah, kožnih boleznih, revmatizmu, na srcu, pljučih, želodcu, jetrah, imate bolezen v nosu, grlu, pridite k njemu in ozdravite. On uporablja veliko kravno zdravilo 606 in 914. Tudi najnovejša električna in X-jarki zdraviljenja. Vsi zdravila daje dr. Bailey osebno in zaupno. Delo najbolje, cene najnižje. Mi gorovimo slovenkno. Uradne ure: od 9:30 jutraj do 8. zvečer, ob nedeljah od 10. dop. do 1. pop.

5511 Euclid ave. blizu 55. ceste. Room 222, drugo nadstropje. Cleveland, O.
Pretekla z X-jarki \$1.00.

ROZINOV JAKA

Bilo je mrzlo jutro in vsakih pet minut je dobila Ribnica novo zalogo mrzlega severja. Naselbina se je nahajala še v sladkih sanjah, le včasih je pripotal kak mlekarški voz okrog vogla, vstaval se in tu in tam, odložil kolikor je imel naročene-ga mleka, in "come on Bill", je galopiralo dalje v mrzlo jutro.

Pripeljemo se na Public Square in tam pri neki "lahter-ni" vstavimo, da pogledamo na uro. Po dolgem trudu izvleče Jim svojo plehasto uro na dan in ko odštejemo, kolikor je bila prehitra, izračunamo, da na noben način, ne more biti več kot četrtura zjutraj. Nek za span policman nas je gledal iz-za vogla, najbrže si je mislil, da imamo kako veletrgovsko podjetje v programu, in videl sem, da je svoje krepelce stisnil nekam krepkeje. Kaj bi bilo, da pride pogledat in preiskovat, našo Lizo? Videl je bil celo vrsto moralnega orožja, in če bi bil pogledal v Jimov zadnji žep, bi bil dobil še nekaj drugega, kar bi se bilo glasilo pred sodnim stolom: prevoz opojne pijače. Zato sem hitro pognal Lizo tja čez novi most in doli ob jezeru v temno in megleno jutro.

Nič kaj prijetno se ni bilo voziti. Na vsakih sedem let je stala po ena svetilka, ki je svo-jo nalogo izvrševala ravno toliko, da se ni moglo reči, da je mestna uprava od muh. Dolge sence so padale čez cesto za vsako svetilko, in vedno se mi je zdelo, da pridem zdajpazdaj v navzkrižje z občestnim drev-jem. Tako naglo sem parkirat zavrl kolesa, da se je Janez pri-tožil, da si bo na vsem lepem križ zlomil, ker ga je pri vsa-kratnem sunku premuvalo za dva čevlja naprej in v istem trenutku ravno za toliko nazaj.

Do Rocky-Riverja je že še šlo. Dalje pa je bila bolj slaba, ker od tam dalje niti na vsakih sedem let ni bilo svetilke, in je bila tema kot v žepih članov slovenskega, samostoj-nega štarparskega društva "Dr-va." Zanesel pa sem se na svojo Lizo, ki je pametna bolj kot Jamškov šimel, pozna dobro to pot in me še nikoli ni zapustila, akoravno se ga je že Jaka nalezel, da mu je pri kolomcu ven gledal, Liza je šla lepo svojo pot in se ni vstavila prej kot pred garažem na Knausovem dvorišču, če so bila vrata zap-rta. Seve, če je pri takih in enakih prilikah kak korner po-snela, to ne šteje.

V Lorain pridemo ravno ob petih. Zapeljemo pred Justinovo palačo in parna piščal moje Lize zatrobi, da se je visoki dimnik bližnje tovarne kar po-majal. Frank priteče ven v sa-mih copatah in nas veselo in prav po "ljuborojaško" pozdra-vi.

"Mislil sem, da vas ne bo, Clevelandčanje," pravi, kot bi hotel reči, da mi, Clevelandčan-je nismo vstanu ob petih zjutraj Lorainčane iz gorkih post-elj metat.

Povedali smo Francetu, da smo mi Clevelandčanje taki fantje, da jo predihamo tri dni in tri noči, če je treba in da sploh nismo zaspanci, da imamo navado: če gremo zvečer malo prej spat, pa zjutraj malo delj poležimo.

Gre mo notri in tu sta nas čakala še dva lovca in pa pes, ki je pri takih prilikah neobhodno potreben in se ga porabi v slu-čajju, da ni nobenega zajca, za tarčo, ali pa je dober vzrok, ako lovci nič ne ustrele, da mora potem pes vse prenesti: da ni za nič, da je nahoden, da je len in se navadno nazadnje konšta-tira, da sploh pes ni.

Frank nas je predstavil svo-jemu bratranču-lovcu Frank Gradišku, katerega je menda Justinov Francelj obrihal za jago in kot se sliši, ga je Gradi-šek samo enkrat polomil, ko sta bila na lovu z Justinom. Ta je Gradišku nastavil pred neko luknjo našopanega jazbe-ca, sam pa se skrrije za neki hrast in čaka kaj bo. Gradišek pride iz grmovja in ugleda jaz-beca, ki se greje pred luknjo in premišlja (tako se je Gra-dišku zdelo), na katero njivo bi jo mahnil po koruzo. Justin, ki jo hrastom ležal, je videl

kako je blažen smehljaj obilil Gradiškovo obličje, ko je jaz-beca ugledal. Pripravi puško in gre polagoma proti jazbecu. Na kakih zo korakov se vstavi, pogleda še enkrat, če je ta zve-rina res jazbec, nameri puško, — v tem hipu pa Justinu za hrastom smeh uide in od tega trenutka naprej moramo verjeti kroniki, ki pripoveduje, da je Justinov Francelj prevzel vlogo zajca, Gradišek pa lovca in da potem en mesec nista šla vkup na lov.

Drugi lovec je bil neki John, ki je bil ravno namenjen iti de-lat na farme in smo ga mislili porabiti za to, da bo s farmarji govoril, če smemo lovit ali ne, ker je bil znan v tisti okolici, kamor smo bili mi namenjeni. Kako se s farmarji v tem oziru govori, moram tu pojasniti, ker vam gotovo ni znano. To pa je tako: Lovci se vstavijo kje na cesti, eden pa gre k farmarju, pokliče ga kam za skedenj, ter ga vpraša najprej po zdravju, potem, kako se mu redi živina, potem preide polagoma na vre-me, in ker je ponavadi v času lova mrzlo, obiskovalec pola-goma seže v žep, zadaj, privle-če pajnt ali kaj takega in ga po-nudi farmarju. Potem šele ga vpraša, če smejo po njegovem svetu lovit, kar se dovoli brez vsacega ugovora. To se nada-rljuje potem pri drugem farmar-ju, toliko časa, dokler lovci lo-vo. To nalogo je torej prevzel John in reči moram, da bi bili lahko lovili po vsej državi Ohio.

Začeli smo se pripravljati na odhod. Justin je privlekel nek bušelj, pogrnjen z belim prtom in ko se je malo proč obrnil, sem hitro pogledal notri, in vi-del sem notri polno zalogo je-dil, kruha, kumarc in vse dru-gice take dobrote sveta, ki nam jih je pripravila gospa Justinova. Ona gotovo pozna napore lovcev, da nam je pripravila tako zalogo, ki bi bila v nor-malnih časih zadostovala za 14 dni, nam pa ni ostalo drugega kot prazen bušel. Nikoli vas ne bodo pozabili lovci, gospa.

Začeli smo nositi na voz in prav do vrha smo napolnili Li-zo. John je imel še tri kovč-ke, ki so bili tako težki, da sem mislil, da pelja seboj vse far-marsko orodje in da ima tudi konje v kovčkih. Vsedli smo se, John je moral na kovčke, ker druge ni bilo prostora, Justin pa je šel k meni, da bo kažipot. Johnova glava se je tiščala stre-že, in kadar je skočila Liza čez jarek, se je slišalo: "Tristo h. .."

Bila je še popolna tema in prav nič ne vem, kod smo vozi-li. Samo toliko vem, da smo šli najprej naravnost, potem na desno, potem naravnost, potem petkrat na levo in 42 na desno, po neki poti, ki pa ni namalana na nobeni mapi. Čez pol ure smo prišli na tlakano cesto in obrnili smo jo proti Elyriji. Iz mesta smo prišli po kakih 52 ovinkih na levo tlakano pot.

Fantje so bili zgovorni kot bi šli na ohcet, Le Janez Stacnar-jev je bil nekam siten in na vsa-kih 6 milj sem moral Lizo vsta-viti, da je šel za kak grm, pa ne vem ali je zajce iskal, ali kaj je delal.

Kmalu smo bili v Oberlinu, kjer se nahaja slava univerza in tam smo obrnili na levo. Liza je rezala z nosom temo, da je bilo veselje. Njene luči so medlo obsevale belo cesto, no pa sem bil brez skrbi, ker Justin mi je že pol ure naprej pove-dal za vsak ovinek, da sem malo bolj pazil. Konečno pa mi ukaže Francelj ustaviti, da zavijemo na farmersko pot. Ni se moglo razločiti kakšna pot je bila, videlo se je le tem-no črto, Liza zavije na levo in luči se razlijejo po poti in — ojoj! blata tri čevlje na debelo. Za hip se Liza ustavi kot bi ho-tela reči: naprej ne grem, na-zaj ne smem, potem se pa za-podi kar po sredi in lomasti, pu-ha, škriplje, da je vršela voda in blato na vse strani. Gotovo bi bila omagala, da niso lovci vstali raz sedežev in se stoje dalje peljali. Tako je bila težja namreč precej olajšana kot je rekel in svetloval Francelj Jus-tinov. Pririne mo jo do nekega klančka in vstavi se živinca. Kar na noben način neče dalje. Kolesa so se še vrtila, ampak opore ni bilo, opore. Vržemo psa doli, dve puški in Janezove rubber bootse meneč, da bo

kaj ložje. Lepo počasi našenem Lizo, najprej izlepa, potem izgrda, a Liza neče. Zdad pa gre Justin doli, vzame plahto, ki jo je imel seboj Jim, da si je noge zavil vanjo in ogrne Lizo spre-daj tako, da ni videla klanca.

"Poskusi zdaj, Jaka," reče Francelj. Primem Lizo na krat-ko, pritsem in v trenutku smo bili na vrhu. — Pogrnjal jo je bil Francelj uganil je, da se je bila Liza klanca ustrašila. Ni čuda, da pridejo take stvari na Francelju na misel, saj je z Iga doma, sosed Balantovega Loj-zeta, ki me je hotel spraviti v neko storjo z dihurji, kjer pa jaz popolnoma nič zraven ni-sem bil.

Kmalu smo bili na licu mesta, kjer se je začel krvavi ples in poboj krvoločne in strahopetne zajčje zverine.

(Dalje prihodnjič.)

NAZNANILO.

Društvo Slovenskih Lovcev sv. Evstahija naznanja, da se vsi člani udeležijo gotovo glavne letne seje, ki se vrši v nedeljo, 18. dec. 1921 v navad-nih prostorih, točno ob 1. uri popold-ne. Veliko je med nami bratov, kate-rih vse leto ni bilo na sejo, enkrat v letu je pa vendar dolžnost članov pri-ti na sejo. Kdor ne pride na glavni zbor, se kaznuje po pravilih društva, izzveto se le člani, ki imajo tehtne v-zroke, da se ne morejo udeležiti. To-rije, bratje lovci, vsi na sejo, ker na seji so tudi volitve uradnikov za leto 1922. Vask po svojem prepričanju naj odda glas za nove uradnike.

Z bratskim pozdravom HENRY KRANZ, tajnik. (145)

NAZNANILO.

Slovenskim materam naznanjam, da stanujem sedaj na 6101 Glass ave. v zgradbi. Priporočam se vam, da kadar potrebujete dobre, izkušene babice, da se ogledate pri meni, pa vam bom urno, točno in pošteno postregla.

MARIJANA PUC, babica, 6101 Glass ave. (Mo. mar. 12)

NAKUPNIJE JE GROCERIJA in trgo-vina s slaščicami ter delikatesami. Najboljši prostor v tem delu me-sta. Nizek rent. Malo denarja ta-takoj. Kupite od lastnika. Vprašate na 8107 St. Clair ave. (146)

STANOVANJE SE ODDA v najem, 6 sob kopališče, električna, furnes, ali pa samo 4 sobe. Vprašajte po 5. uri sv. na 1261 E. 167th St. Collin-wood. (146)

DVE SOBI SE ODDASTE v najem za 2 ali 3 fante. Vprašajte med 5. in 6. uro zv. 1079 E. 64th St. (145)

KOLENDARJI 1922.

Veliki stenski koledarji za bodoče leto so pripravljeni za razdelitev. Vsaka družina ga sedaj lahko dobi in sicer za-sonj. Dobite ga pri meni v stanovanju ali pa v prodajalni za pohištvo, 6017 St. Clair ave. Koledarjev sem dobil toliko, da vsaka družina lahko enega do-bi, vendar pa prav uljudno pro-sim vse, da ne bi jemali več kot enega za eno družino, ker sicer jih ne bodo vsi dobili. Ni- kakor ni prav, da bi nekateri v vsaki sobi imeli enega, drugi pa nobenega. Vedite, da koledar-ji kakor so ti, stanejo mnogo denarja, zato pa ponovno pro-sim, da upoštevate moja pri-poročila. Delil vam bom kole-darje zanesljivo, in tudi vašim otrokom, z namenom, da zahte-vate samo enega za družino.

Nikakor ne bi bilo prav, ako bi vi jemali koledarje in jih sa-mi pošiljali v stari kraj. Ako hočete poslati svojcem v do-movino, morate to storiti pri meni in plačati kar stane, kar je pri vrednosti koledarja čisto mala svota, 25c s poštnino vred in je pošiljatev pravilno narej-na.

Za koledarje lahko sedaj vprašate vsak čas, tudi drugim naročite za nje, ako sami ne morete po njega. Tudi vaši otroci vam ga prineso, vendar jim pa naročite, da ne vpraša-jo za več kot enega. Včasih so jih otroci jemali in prodajali po cesti drugim, zato smo pa za- vadno otrokom odrekli prejšnja leta, ker pa nekateri sami ne morejo priti, jim ga lahko otro-ci prineso, samo da se dela po-šteno: en koledar za vsako družino.

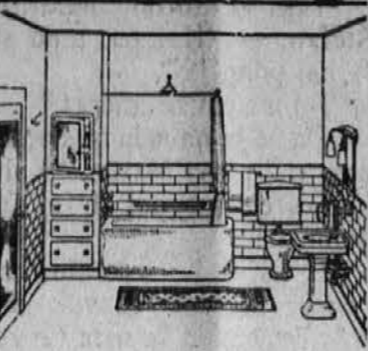
Oni, ki so izven Clevelanda kot farmarji, lahko pošljejo svoje naslove, pa ga dobijo po pošti. To se razume samo za rojake v okolici Clevelanda, vsi drugi pa iz raznih držav, pa jih dobijo, ako pišejo po nje in priložijo 25c. Naslov: Anton Grdina, 1053 E. 62nd St. Cleve-land, O.

Upam, da boste s koledarji popolnoma zadovoljni ter upo-števali moja priporočila, in se vam v naklonjenosti že naprej zahvaljujem. A. GRDINA, pogrebnik in trgovec.

Dr. H. O. Stern,
zobozdravnik
1355 E. 55th St. vog. St. Clair
Vstop na 55. cesti nad lekarno

Ure od 9. zjutraj
do 8. zvečer.

Govori se slovensko.

Za zanesljivo delo in točno potrebo za plumberska in ena-ka dela pokličite

A. J. BUDNICK & CO.
6703 ST. CLAIR AVE.

Rosedale 3289
Res. Nottingham 238 M

Odprto med tednom do 5. zvečer
v soboto do 8. zvečer. (f.m)

NAKUPNIJE JE POSESTVO, poceni, v Euclid, O., na Ivan ave. Zemljišče je 145X300. Hiša ima 10 sob, elek-triko, vodo in furnes. Ako želi kdo kupiti, se proda z vsjo opravo, ali pa sam zemljišče in hiša. Vprašajte pri Jos. Coprez, 21860 Ivan ave. Tel. Wood 719-W Blizu Kastelečevega posestva. (144)

NAKUPNIJE JE IZVIRAN CANDY STORE in grocerija, eden najboljših prostorov v naselbin. Proda se radek bolezni. V sredini slovenske nase-lbine. Vpraša se v upravi lista. (144)

IZ URADA TAJNIKA DR. CARNIOLA TENT, 1288 T. M.

Naznanjam vsem cenjenim članom, ki so zaohteli s plačilom assessments, da se plačajo do konca tega meseca. Prosti se vse prizadeje, da to važno naznaniilo upoštevajo, kaj sicer bo vsekaj do suspendiran, ako ne bo imel pla-can assessment, kar se tiče tega leta.

Sobratiški pozdrav JOHN TAVCAR, tajnik. (146)

LEPA SOBA SE ODDA fantu ali de-kletu pri družini brez otrok, brez hrane, ozirnata lahko večerja pri družini. Električna. 1051 E. 72nd St. zgorej. (144)

POZOR!

Vse članice dr. sv. Ane, št. 4. SDZ se opozarja na glavno sejo 14. dec. da se vse, brez izjeme, udeležijo tega zborovanja, kajti stvar je resna, kadar so volitve za odbor. Pridite, da po-kažete, v koga imate največje zaupanje. Seja se odpre točno ob 7. uri zvečer.

Za dr. sv. Ane, ROSE L. ERSTE, tajnica. (144)

AKO MISLITE

kupiti, prodati ali zamenjati vaše po-sestivo za dobro trgovino ali farmo, ogledate se najprej pri nas, in boste prepričani, da imam, kar želite.

M. P. S. REALTY CO.
6122 St. Clair Ave. (x-143)

NA STANOVANJE s hrano ali brez, se sprejme par fantov. 1010 E. 63. St. (145)

NATIONAL DRUG STORE!
SLOVENSKA LEKARNA
Vogal St. Clair ave. in 61st ce-sti. S posebno skrbnostjo izde-lujemo zdravniške predpise. V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni.

ENA SOBA SE DA V NAJEM. 5009 Prosser ave. (144)

Pozor naročniki v W. Park.

Upravištvo "Ameriške Domovine" naznanja, da je naš zastopnik za West Park, Ohio.

Mr. Frank Juršek, pobirati naročnino od naroč-nikov, kakor tudi, da pridobijo nove naročnike. Mr. Juršek stanuje že pet let v West Parku na 12920 Clif-ton ave. in so rojaki prijazno prošeni, da plačajo njemu naročnino ter mu sicer gredo na roke v vsakem oziru, za kar se upravištvo lista iskreno zahvaljuje.

Priporočam se Sloven-cem za izvršitev vseh plumberskih del. Garan-tirano, trpežno delo po vedno nižjih cenah kot drugje.

Nick Davidovich
SLOVENSKI PLUMBER
7013 ST. CLAIR AVE.

Randolph 1828
Princeton 1852-W

Naznanilo preselitve.

Dr. Župnik se je preselil z zobo-zdravniškim uredom od 6127 St. Clair Ave. na 6131 St. Clair Ave. na vogal 62. ceste, nad novo slovensko banko, gjejte vhod na 62. cesti Glej-te na napis

DR. ŽUPNIK

Ako hočete zanesljivega zobo-zdravnika, obiščite dr. Župnika, ki se osebno zanima za vsakega bol-nika. Dr. Župnik prakticira že se-dem let v tej okolici.

Uradne ure: od 8.30 zjutraj do 8:30 zvečer. Ob nedeljah od 8:30—12.

Nujni slučaji vsak čas. Pokličite Crest 709 L.

JOS. DEMSHAR,
Slovenski stavbenik in kontraktor.
643 EAST 108th ST.
Tel. Eddy 9140-W.

Najmednarodni pogrebni zavod v Clevelandu

Frank ZAKRAJŠEK,
pogrebnik in embalar
1105 NORWOOD RD.
Princeton 1736 W
Rosedale 4983

Avtomobil za krsto, peroko, pogrebi in druge prilike.

OBLEKE IN SUKNJE
Zimsko in jesensko blago.
Vsaka obleka ali suknja izde-lana po meri je garantirana p
\$39.50

Belaj & Mecnik
6205 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, O.

Za praznike

Stara navada ameriških roj-akov je, da se spomnijo svojih sorodnikov in prijateljev v do-movini s primernim darom za božične praznike.

Ker je sedaj cena denarja iz-redno nizka, že samo par do-larjev pomeni jako veliko v sta-rem kraju.

Denarne pošiljate skozi našo banko so navadno nakazane v 14 dneh. Denar dobi prejemnik na svoji domači pošti brez vsa-kega odbitka. Naše cene so ved-no med najnižjimi.

Zakrajšek & Češark,
SLOVENSKA BANKA
70-9th Ave. New York, N. Y.

Dostavek: Onim, ki žele po-tovati domov za praznike, pripo-ročamo svojo potniško pisarno.

PRODA SE CANDY STORE in groce-rija prav po nizki ceni. Trgovina se nahaja sredi slovenske naselbine. Proda se radi bolezn. Ogledate se takoj na 6120 Glass ave. (144)

POPRAVITE SVOJE ZOBE SEDAJ!

Moje cene so sedaj iste kot pred vojno. Enajstletno delova-nje v tem uradu s tisoči zado-volnih oseb, ki so dale popra-viti zobe pri meni, vam garanti-ra pošteno in dobro postrežbo. Preiskava zastonj.

Dr. I. S. Rubin
Zobozdravnik.
Delo brez bolečin.
5506 ST. CLAIR AVE.
(Jan. 28.)

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York

GENERALNO ZASTOPSTVO
JADRANSKE BANKE
in vseh njenih podružnic

JUGOSLAVIJA
Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Sibenik, Zagreb.

ITALIJA
Trst, Opatija, Zadar.

NEMŠKA AVSTRIJA
Dunaj

IZVRŠUJEMO hitro in poceni denarna izplačila v Jugoslaviji, Italiji, in Nemški Avstrij.

IZDAJAMO čeke v kronah, lirah in dolarjih, plačljive na vpogled pri Jadranski banki in vseh njenih podružnicah.

PRODAJAMO parobrodne in železniške vozne liste na vse kraje in za vse črte.

IZSTAVLJAMO tudi čeke, plačljive v efektivnem zlatu pri Jadranski banki in njenih podružnicah s pridržkom, da se izplačajo v napoleonih ali angleških sterlingih, ako ni na razpolago ameriških dolarjev v zlatu.

SPREJEMAMO DENARNE VLOGE v dolarjih ter plačamo začasno 4% obresti. Oddelek vlog smo ustanovili navno na željo mn-gih rojakov širom Amerike, ki se poslužujejo naše banke. Po sprejemu prvaga denarja izdamo vložno knjižico v dolarjih in jo pošljemo vlagatelju. Za prepis nadaljnih vlog ali za dvig denarja je potrebno, da se nam pošlje v registriranem pismu vedno tudi vložno knjižico.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa po New York Bank Draft.

KADAR STE NA POTU v staro domovino in se nahajate v New Yorku, se vam bo izplačalo, ako se zgledite glede vredite Vaših denarnih zavez pri ravnateljstvu naše banke v prvem nad-stroju brez ozira na to, ako kupite parobrodni listek pri nas ali ste ga mogoče že kupili drugje.

Zajamčeni so nam pri Jadranski banki izvanredno ugodni pogoji, ki bodo velike koristi za vse one, ki se že ali se bodo posluževali naše banke.

Slovensci, prijatelji in poznavalci naše banke so vljudno naproseni, da opozorijo na ta naš oglas svoje znanice iz Hrvatske, Dalmacije, Istre, Goriške, Srbije, Bosne, Hercegovine in Črnogore.

Frank Sakser State Bank

Telefoni v mestu Main 2063 Central 1000

Telefon v podružnici: O. S. Princeton 355 R

JOHN L. MIHELICH
PRVI SLOVENSKI ODVETNIK

Glavni ured: 902 Engineers Bldg. Podružnica: 6127 St. Clair Ave.

Uradne ure v podružnici: Zjutraj od 8-9. Zvečer od 6-8.

Cez dan se obrnite na glavni ured.

Stanovanje: 1200 Addison Road.

Od zibeli do groba

NAJSTAREJŠI SLOV. POGREBNI ZAVOD, Cleveland, Ohio

AMBULANCA, INVALIDNI VOZ, AVTOMOBILI IN DR. MOJA DELA IN MNOGOSTE-VILNI POGREBI SO VAM DOKAZ NAJBOLJ ŠEGA PODJETJA.

ANTON GRDINA
Pogrebni direktor, balzamid.
Urad in stanovanje: 1053 E. 62nd St. Druga hiša od St. Clair Avenue proti jezeru.

PRINCETON 1381
Bell Rosedale 1881

Frank J. Lausche,
ODVETNIK

Čez dan se ogledate na:
1039 GUARDIAN BUILDING

Od 6:30 do 8. zvečer pa se ogledate na:
6121 ST. CLAIR AVENUE
Randolph 7510

J. S. Jablonski
SLOVENSKI FOTOGRAF.
6121 ST. CLAIR AVE.

Izdeluje slike za ženitbe in družinske slike, otroške slike, po največji modi in po nizkih cenah. Za 4-00 vrednostnih slik (en ducat), naredimo eno veliko sliko v naravni velikosti ZASTONI.

VSE DELO JE GARANTIRANO.

SLOVENSKI FOTOGRAFSKI ZAVOD

Se priporoča Slovincem za vse pri-like, kadar potrebujete dobrega, zanesljivega fotografa, ki vam napravi najfinejše slike po zmernih cenah.

John Bukovnik,
7033 SUPERIOR AVE.
blizu Addison Rd.

MALO ŽIVLJENJE

Povest - - - Spisal Dr. Fr. Detela.

"Kdo bo rekel! A, tam je vaša novi hlapec, ali se tega bojš?"

"Prav tega. Bog ve, kakšen človek je; morebiti rad ljudi opravlja. Kar pojdi, z Bogom!"

"Nič se ne boj, Rozalka! Če bo kaj rekel, jaz mu že pokazem."

"Če ne greš, bom jaz huda!" mu zažuga deklica, in Štefan se poslovi. "Drevi pridem kmalu; slišiš?" vpije še za njo; a ona je bila že daleč in hitro je došla Jurija, ki je tiral rogate svoje podložnike domov.

XIII.

Juri služi na Strmi peči za hlapca. Večkrat mu je bilo prišlo na misel, zlasti ko so ga začeli loviti, da bi gori poskusil svojo srečo, kajti, da ga Pečar vzame v službo, je vedel. A na zjmo vendar ni hotel hoditi, in malo ga je tudi strašilo samotni kraj. Najbolj ga je odvrčal od te misli stari Premec.

"Oh, Jurček!" je dejal časi, "bridke solze me hočejo obliati, kadar tako govoriš. Kaj hočeš, ljubi moj, po onih puščavah! Ljudje sami nimajo kaj jesti, in ti hočeš pri njih kruha iskati? In kakšni ljudje so gori! Dve besedi izpregovori vsak teden, in odgovora ne dobiš od takega štorar drugač, kakor če vanj skočiš. O dolg čas, dolg čas, da se Bogu smili. In mraz je gori, mraz, da vse poka; Miha, daj mi kožuh s peči! V eter pa tak, Juri! le počakaj, da ti povem. Samo enkrat sem bil zadnja leta gori, pa Bog me varuj še katerikoli! Ko grem tako po bregu, živ! mi vzame veter klobuk z glave in ga nese doli v graben; jaz pa za njim. Primojdunaj, Juri, tri druge klobuke sem dobil v hosti, svojega pa ne."

Tako je pregovarjal dedec Jurija; ko so bili pa Premca odgnali žandarji, se je potikal Juri celo noč in skoraj ves drugi dan po gozdu. Z nočjo pa se je približal varno Premčevi hiši; gledal je okrog sebe in pazil; vse je bilo tiho in mirno. Splazi se bliže, nikjer nič živega! Iz izbe ne vidi luči, ne sliši Mihovih orgel, in vrata so zaklonjena. Juri pogleda v hlev, a tudi tu ni stare kravice, ki se je sicer dolgočasila pri jaslji. Dasi ni bil strahopet, vendar obide groza Jurija v tej samoti, in polasti se ga grenak čut zapuščenosti. Naglo ostavi Premčevino in hiti proti domu. Tam zve, kaj se je zgodilo, kako so odgnali Premca in sina njegovega. Prva misel mu je bila, da bi se sam podal žandarjem in rešil svoja dobrotnika, ki trpita zanj. A pouče ga, da bi to onima nič ne pomagalo, ko je dokazano, da sta ga imela pod streho. Po večerji odide Juri in krene nehote proti Gorici. V Rožančevi hiši zagleda luč, kar mu zbudi silen srd. Premec je zaprt, on se mora skrivati okrog in vse zavoljo tega lškarjota. Hišo mu zažgem, si misli v svoji jezi. A kmalu se spomni svoje nevhvaležnosti, kako je prevaril svojega rešitelja in osramotil pred vsemi ljudmi. Po pravici trpim, pravi sam pri sebi in se obrne, prav se mi godi. Premec tudi ni nedolžen in vrhu tega, Bog ve, če nas je res izdal Rožanec. Če se me ljudje ogibljejo kot uhajca, ali naj me še kot požigalca črte in zaničujejo? Ker ni bil Juri hudobnega srca, ga je lahko odvrnil ta pomislek od nesrečnega sklepa. A zdaj šele, ko nima ne Miha, ne očeta njegovega, zdaj šele čuti, kako je sam, kako je izpahnen iz človeške družbe. Zadnjega prijatelja je izgubil in ves drugačen se mu vidi zdaj

rojstni kraj. Živo mu stopi pred oči hiša na Strmi peči in prijazni njeni prebivalci. Tja pojdem, si reče; domačo vas zmerom lahko vidim, nesreča pa me nemara ondi ne bo dosegla. Zadnjič prenoči doma, ne da bi razodel komu svoj sklep, in preden se dan zazna, vzame slovo od očetave hiše in mirne vasi, kjer je užil toliko veselja, prebil toliko žalosti.

Ko dospe vrhu gore, si obrise pot s čela in se ozre nazaj. Solnce je bilo razlilo svoje žarke črez vso majhno dolino, tisoč in tisoč drobnih biserov je lesketalo po ravnini, po kateri se vije Dolinštica kakor srebrn pas po belem krilu. Drugačen prizor pa se mu pokaže na drugi strani. Gosta megla leži do vrha gore, in on stoji na meji solnčne zemlje kakor na obrežju temnega moja. Torej v tej megli bomo živeli, misli Juri in se obrne otožen proti domačemu kraju. Naenkrat pa zalaja nad njim Ječarjev pes in privabi gospodarja pogledat, kaj je. Vesel je pozdravil Matija svojega znanca in ga peljal v hišo, kjer je Rozalka z materjo pripravljala zajtrk. Po jedi se hitro pogode. Oblike si je največ izgovoril Juri, ker te je bil najbolj potreben in pa mirnega bivališča. Da je od Doline doma, to so vedeli, in da mu je Juri ime. Materi se je čudno zdelo, da nima nič skrbinje in da je vse v ruti s seboj prinesel, a Matija si je mislil, da je fant pač izbiren v službah in goste službe redke suknje. Rozalka ni rekla nič, ne da ji je po godu in ne narobe.

Gospodar je odkazal Juriju vsakdanje delo in ga peljal potem po svojem posestvu, da mu razkaže meje in pove, kaj je tu, kaj tam nasejano. Mnogo zemlje ima Pečar, a po ravneje je leži malo; gozdi so lepi in mnogo bi bili vredni, ako ne bi bilo tako težko lesa spravljati iz njih; njive in travnika ni dosti, a ob gozdu in po hosti se razprostirajo veliki pašniki, zakaj ovčarstvo daje glavni zaslužek Pečarju. Zraven hiše stoji dvojce prostornih poslopj; hlev za ovce in goveda in skedenj s šhrambami kmetkega orodja. Vmes je vodnjak, iz katerega se napaja živina, kadar ne more iz hleva. Trikrat na dan je bilo treba nakrmiti živino. Delež na polju se še ni bilo pričelo, in ker ni bilo drugega opravka, je popravljal Juri orodje: drevo, brano, voz, zakaj spreten je bil za tako reč, in marsikaj ga je bil naučil Premec, ki še zase ni imel denarja, nikar da bi ga dajal rokodelcem. Od vseh strani je bil ogledal svoje novo domovje, kod pa je bil prišel gori tisto noč, ko je hodil iz Ljubljane, si ni mogel razložiti. Rad je šel pogledat domačo vas, kadar jo je obsijalo vzhajajoče solnce, ali kadar se je na večer zavijala v senco, toda čimdalje manj se mu je tožilo po njej. Črez dan ni utegnil in ni hotel postopati, zvečer pa, kadar je bilo opravljeno delo, se je shajala vsa družina v hiši, in hitro je tekel čas med prijaznimi razgovori. "Gospodar Matija ni bil gostobeseden, a iz vsake besede je gledala odkritosrčnost in dobrohotnost, ki se hitro prikupili. Zgovornejša je bila gosposinja Neža, in čisto materine čudi edini otrok, vedno vesela Rozalka. Ko je bil Juri prvi večer v tej družbi, se mu je zdelo, da je zopet doma, da vidi poleg sebe očeta in mater, in da sliši zopet ljubki smeh svoje sestre. Premčeve družine vajen je prišel naenkrat na ves drugačen svet. Od začetka je mislil, da ne bo

mogel pogrešati Premca in njegovega sina, a kmalu mu je bil pogovor z novimi znanici toliko dražji in lepši, da se je z nekako neprijetnim čuvtvom spominjal nazaj prejšnjih zabav. Svet se mu je zdel ta pomehek proti onemu praznemu besedovanju, in tem hitreje se mu je priljubilo redno, zdravo življenje, ker je bil sit do grla ničmurnega pohajkovanja. Od mladih nog vedno k dobremu napeljevan, je bil ohranil še krepostno podstavo, in hudo ga je časih spekló, ko je videl, kako malo je razvit pri Premcu čut pravičnosti. Nehote je primerjal Premca s Pečarjem, in kako neugodno je bilo to primerjanje za njegovega rešitelja in dobrotnika, ki mora celo ječo zanj trpeti! Zalilo je to Jurija hvalen biti komu, kogar ne more čislati.

Pečarjevi so pa tudi skrbeli zanj, kakor da bi bil domač: Mati je takoj videla, da nedostaja Juriju perila, in brž je naročila, kar je bilo treba, in Matija je poskrbel, da se mu je hitro izgotovila izgovorjena obleka. "da se fant ne bo sramoval." Sentflorijanski cerkovnik, ki je obiskoval ob nedeljah Pečarjeve, je bil krojač in šival ljudem daleč po pogorju, in posebno so ga cenili za irhovino; nanj se je obrnil Matija. Klobuk je kupil Juriju, ko je imel opravke pri komisiji, in dal mu je svoje visoke škornje, ker so prizadevali njemu preveč sitnosti pri obuvanju. Tako je bil mladenič nov od vrha do tal.

XIV.

Znanja Pečar ni imel z mnogimi ljudmi; največ je občeval s sosedom Šimonom, čigar sin Štefan je skoraj vsak dan prišel v vas. Prvi dan ga je Juri le malo videl, in samo povedali so mu, kdo da je. Komaj pa so drugega dne Pečarjevi odvečerjali, že je prikadil možko Štefan. Poznalo se je mladeniču, da je tukaj domač, po vsem vedenju; saj je tudi petelin na domačem dvorišču najpogumnejši, in krog domače hiše pes najhujše laja. Z neko ponosno dostojnostjo ogovori Jurija. "Kako ti je pa ime, fant?" ga vpraša.

Ko mu Juri pove svoje ime, se zasmeje Štefan na ves glas. "Presneta reč!" pravi. "Dolinci pa menda res ne poznate drugega svetnika kakor sv. Jurija."

"Sveti Juri je patron kmečkoga stanu, Štefan, če še ne veš." razlaga mati.

"E, pa ga slabo varuje," ugovarja Štefan, "če ne bo drugače, si bomo morali drugega izbrati. Komu pa se godi slabše na zemlji ko kmetu?"

"Dokler nam ni večje sile," meni gospodar, "hvalimo Boga in prosimo ga ljubega zdravja!"

"Zdravja, oče?" povzame Štefan. "Presneta! kje bodo pa ljudje zdravi, če ne po gorah, kjer veter zrak čisti in bolezni odnaša. Je poglejte, kakšni ljudje so po dolini!" In Štefan pogleda Jurija po strani. "Velik je pač in širok, a znotraj je otel, in vsako težje delo ga užene. Z eno rokjo ga suneš, pa pada. Kratek človek in dobro podstavljen, tak je za v goro, ali ne res?" Pomilovalno se je obrnil Štefan k visokemu, suhemu Juriju, ki je klal pri peči polena.

"E, kjer sence ni, tudi grma ni," opomni Matija. "Toda pustimo to govorjenje, ki ne velja nič. Povej rajši, če pojdet z očetom na semenj k Sv. Andreju tja drugi teden!"

"Ne vem še, mislim pa, da pojdeva."

"Jaz ne bom mogel iti; morebiti bosta imela pa priložnost, ko zame kupiti par voličkov, mladih, da bi jih spomladu učil delati. Časi se je ondi dobro kupilo."

"Bom že povedal očetu," pravi Štefan in se obrne k Rozalki. "No, Rozalka, ti pa nič ne govoriš?"

"I, saj ne morem vmes," odgovori deklica, "ker si ti ta

ko zgovoren."

"Zakaj pa ti ne bil, dokler sem mlad? — Juri, kaj pa je v Dolini novega?"

"Jaz ne vem posebnega," odgovori Juri.

"Kaj pa je s tistim fantom — čigav je že bil? Ti ga moraj poznati. Od vojakov je ušel. Ali je doma?"

Juri se sklani po poleni, da bi skrll rdečico, ki ga je obli-la, dasi bi je pri slabi luči ne bil zapazil nihče.

"Nič ne vedo," pravi, "kje je sedaj."

"Taki so fantini," modruje Štefan. — "Kaj pa, tepo se še kaj ponoči?"

"Po malem še zmeraj."

"Da se ta navada ne da odpraviti," pravi Matija. "Koliko nesreč se zgodi ob tej neumnosti!"

"E, kaj se bo zgodilo!" se ponese Štefan. "Človek ima trdo betico, da še nam ne ve, kako."

"Zdravje se zavravlja," nadaljuje Matija. "In koliko je vredno delo takega človeka, ki po cele noči okrog oglari, črez dan pa dremlje? Če bi imeli starši in gospodarji resno voljo, bi bilo tega kmalu konec."

(Nadaljevanje.)

Konferenca S.N. Doma.

V sredo večer se vrši konferenca S.N. Doma. Zdi se, da bo ta konferenca ena najvažnejših poleg one, ko se je rodila prva misel S.N. Doma. Lahko se reče, da bo ta konferenca odločila: biti ali ne biti za obstoj S.N. Doma.

Pred zborovalce bo postavljeno važno vprašanje — se li zida, ali se z zidavo počaka, da pridejo boljši časi.

Vzemimo v pretres prvo vprašanje. — Gotovo mi bo vsakdo pritrdil, da zidati je treba zidati, in to takoj. Toliko časa se že zavlačuje zidanje, da je narod obupal, da vidi sploh kdaj drugo stavbo S.N. Doma kot je sedanja. In ako se vcepi narodu enkrat razočaranje in malosrčnost, potem smo gotovi, da bo cincal S.N. Dom v razmerju kot je danes — ne naprej — ne nazaj. Gotovo je, da se nikakor ne smemo tolašiti z boljšimi časi. Mogoče je, da se za par odstotkov izboljša, ne smemo pa pričakovati, da v dogledno kratkem času nabremo med narodom svote, ki bi omogočile zidanje stavbe v vsem obsegu, kot se je govorilo dosedaj. Narod v naselbini je postal že nekako trpek in njegovo srce bo postalo popolnoma nedostopno zlatim obljubam o krasni stavbi, ki se obeta že toliko časa — pokaže se pa nič. Treba je zidati, in to takoj, da se narodu nove upe, da se, pokaže nova zelena veja v naši naselbini, — temelj in pričetek stavbe, na katero zre in upa narod že toliko časa. Ako ne zidamo takoj, ne bomo čez par let — še manj in gotovo ne — čez deset let! Zidajmo! Kakšno stavbo? Odgovor je lahek: stavbo, katero zmoro sedanje finančno stanje, in stavbo, ki bo odgovarjala potrebam in zahtevam naroda vsaj za začetek. Nikdar voza ne preobložiti. Ni treba misliti, ako se zida sedaj le nekaj, da se potem postavijo okrog te stavbe kitajski zid, ne, kadar bo mogoče, se zopet dozida.

Kar za enkrat potrebujemo je: ena velika dvorana, ter poleg dve ali tri manjše, ki se jih opremi s premakljivimi stenami, da se jih v slučaju potrebe porabi za večje dvorane. Temu primerno se dovrši stavba s par trgovskimi lokali na cesti, par uradi, toliko, da pomagajo pokrivati stroške, oziroma več, da splačujejo dolg in obresti.

Kako in kaj je stvar arhitekta in direktorja, ki naj dobi polnomočje, da odobri načrt, ako je zadovoljiv, in da ga zavrže, ako ni poraben. Tisto vedno sklicevanje konferenc samo zavlačuje prepotrebno stavbo.

In kar je glavno — strankarstvo proč od S.N. Doma. Vsi potisnimo in šlo bo. Potomci smo oratarja slovenskega, starih korenin, ki so rekli: pet jih pade, kjer porine — pa bi nam ena taka-le stavbica delala sive

lase?! ne! — Dober načrt, trezno premisliti — pa kladivo in opeko v roke in — zidat, ljudje božji, zidat! Thats all!

James Debevec.

NAPRODAJ JE dobro uspevaloca grocerija, eden najboljših prostorov v slovenski naselbini. Proda se radi boleznj. Vpraša se v upravi tega lista. (145)

ALI so vaše obleke in suknje pripravljene za zimo?

Čistimo, barvamo, zakrpa-mo, likamo in predelamo obleke itd.

Vaše obresti bodo velike ako prinesete vaše obleke k Franku za vsake potrebe-sčine. Najbolše delo in postrežba.

Cent. 5694
Rand. 5694

FRANK
Cleaners & Dyers

Tovarna E. 60. & Bonna ave.
Podružnica St. Clair & Addison Rd.

KJE JE JOS. MARINČIĆ, bivši zlatar v Clevelandu. Kot se čuje, se nahaja nekje v državi Ohio. Prošen je, da se zglašji pri Mrs. Apolinija Lah, 4738 W. 130th St. West Park, Ohio. (x140)

JOHN CENTA

GROCERIJ
6105 St. Clair Ave.

POZOR ROJAKI!

Priporočam se Slovincem in Slovincem za dovažanje mleka na dom. Vedno točna in čista postrežba. Ima mo vselej v zalogi najboljšo, zdrav mleko, pa tudi smetano ter drug mlekarske izdelke. Se priporočam Slovincem za dobro postrežbo. JOS. KLAUZAR, 1172 Norwood Rd. (x)

W. K. DRUG COMPANY.
EDINA SLOV. LEKARNA
v Clevelandu

Najboljša zdravila, točna postrežba.
St. Clair Ave. & Addison Rd.
JOHN KOMIN,
lekarnar (x)

POZOR! POZOR! POZOR!

Ujjudno naznanjam rojakom, da imam napredaj najboljšo, dobro pitane presčice, katere prodajam po nizki ceni in vam pripeljem na nizi. Priporočam se za obila naročila, ker sem prepričan, da boste zadovoljni s postrežbo; blagom in cenami. JOS. FISCHER, Tel. Chagrin Falls 284-G. Vzemite Miles ave. karo, blizu Randalla. (febr. 5)

NAPRODAJ JE lepa grocerija in mesnica, ki dela jako dobro trgovino. Se prodajo zelo poceni. Vprašajte na 4718 St. Clair ave. — Central 6484-L. (145)

ZAHVALA.

Spodaj podpisana udova tem potom naznanjam prežalostno vest, da je po daljši boleznj preminul moj nepozabni soprog

Ignac Baznik

ki je 4. decembra mirno v Gospodu zaspal. Ob tej priliki me veže iskrena dolžnost, da se zahvalim vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, ki so v tako obilnem številu ranjkega obiskovali, ko je bil še na bolniški postelj, in so pozneje prišli, ko je ležal na mrtvaškem odru. Posebno pa iskrena hvala vsem, ki so okrasili krsto ranjkega s tako številnimi in lepimi vencj. Iskrena zahvala č. g. Omanu, Ponikvarju in Bombachu, pevskim društvom Slovenija in Zvon za krasne žalostinke ter godbi od A. S. & W. Co. Iskrena hvala društvenim bratom od družtev sv. Lovrenca, Slovenski Bratje, Mir in Zvon. Najlepša hvala g. F. Zakrjšku za tako uzorno vodstvo pogreba. Vsem skupaj najbolj iskrena hvala. Ranjki za- pušča v starem kraju mater, dva brata, 4 sestre.

Dragi soprog, počivaj v miru, našel si pokoj po prestanem trpljenju, nam pa ostaneš gotovo za vselej v pobožnem spominu.

Ana Baznik, soproga.

Mrs. Frances Legan in Antonia Jordan, nečakinji.

Važno

za delničarje in delničarke

SLOVENSKEGA DOMA

V COLLINWOODU, O.

Glavna letna seja delničarjev Slov. Doma v Collinwoodu se vrši v sredo, 14. decembra, 1921 ob 7. uri zvečer v lastni dvorani.

Tem potom se pozivlje vse delničarje, da se gotovo udeležijo, ker se bo volil nov direktorij. Na dnevnem redu je tudi več važnih točk za rešiti v prid Doma. Vdeležite se te važne seje brez izjeme.

John Huch, tajnik.

V delu je vse — v hranitvi še več.
Saving Today — Is Having Tomorrow.

Zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača. Kdor hrani, ta ima. To je star naroden pregovor. V vašo korist je, ako še danes začnete s hranjenjem denarja, pri vsem dobro poznani Lake Shore banki. Mi plačujemo 4% obresti od dneva vložitve pa do dneva, ko denar dvignete.

Naš tujezemski oddelek daje najbolj pripravne vsakovrstne nasvete našemu narodu ter se zavzema za naše ljudi pri tujkajšnih in domovinskih oblasteh.

Naša tridesetletna skušnija v bančnih poslih in naše izvanredne zveze z najbolj odličnimi bankami v Ljubljani, Zagrebu in drugih velikih mestih Jugoslavije stavimo drage volje na vaše popolno razpoloženje.

Mi dajemo vse nasvete brezplačno in po našem najboljšem prepričanju. Za vse informacije o pošiljanju denarja, o dobivanju vaših rojakov iz domovine, ali v kateremkoli bančnem poslu se obrnite na vašo staro, zanesljivo in dobro poznano

**The
Lake Shore Banking &
Trust Company**

E. 55th ST. & ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, O.

Homestead Sheet Metal & Roofing Co.

A. J. SMIECHEWICZ, poslovođa.

Postavljamo nove furnese. Točno popravilo novih furnesov. Pokrivamo strehe, popravljamo ilobove ter strehe.

Točno delo po najnižih cenah.

Union 330-W. 7948 BROADWAY.

NAPRODAJ JE STEARNS Humusina, 1920 model. Za gotov denar ali drago varnost. Vprašajte na 6106 St. Clair ave. (145)